

Usko Kemppe ja elokuva

Usko Kemppe kotiutui sodasta 1944. Uusikaupunkilainen **Ilmari Unho** oli ohjaajana **Suomi-Filmissä**, ja hän järjesti tuttavalleen Usko Kempille työpaikan. Ensimmäisenä työpäivänä **Risto Orko** antoi kasan kirjoja ja pyysi tekemään jostain tai joistakin käsikirjoituksen. Kokemusta Uskolla oli kuiskaajan tehtävistä teattereissa. Tulosta syntyi, ja päätoimisesta työstä hän sai palkkaa lähes kymmenen vuotta. Yhteistyö Suomi-Filmin kanssa kesti lähes kaksikymmentä vuotta.

Usko Kemppe teki käsikirjoituksen joko yksin tai jonkun muun kanssa yhdessä lähes kahteenkymmeneen elokuvaan. Hän teki sekä käsikirjoituksen että musiikin muun muassa elokuvaan **Minä ja mieheni morsian** ja **Huhtikuu tulee**. Käsikirjoituksen hän teki sellaisiin tunnettuihin elokuvaan kuin **Linnaisten vihreä kamari** ja **Nuori mylläri**. Usko Kemppe kirjoitti **Frans Emil Sillanpään** Ihmiset suviyössä elokuvakäsikirjoituksen. Nobelin kirjallisuuspalkinnon saaneelle Sillanpäälle tekstiä näytettäessä häneltä tullutta kiitosta Kemppe arvosti uransa parhaana mainintana.

Usko Kemppe oli mukana lähes viidensadan lyhytelokuvan tuotannossa. Joukkoon mahtui Finlandia-katsauksia, ja aiheiltaan monenlaisia lyhytelokuvia ja katsauksia elämän eri alueilta.

Usko Kemppe teki elokuvaan *Minä ja mieheni morsian* sekä käsikirjoituksen että musiikin.

Huhtikuu tulee on *Valentin Vaalan* ohjaama suomalainen komediaelokuva vuodelta 1953.

Elokuva perustuu *Mika Waltarin* samannimiseen näytelmään vuodelta 1949, ja on mustavalkoinen.

Kriitikko Jaakko Hurme Uusi Suomi:

”Itse näytelmähän ei ollut niin erikoinen, mutta taitavien käsikirjoittajien *Usko Kempin ja Valentin Vaalan avulla* se on elokuvassa kuin uudestisyntynyt”. Kriitikot kiittivät kerronnan kepeyttä sekä vauhdikkuutta.

Usko Kemppi kirjoitti tähän elokuvaan käsikirjoituksen Mika Waltarin tekstin pohjalta ja sävelsi siihen musiikin.

Nummisuutarit on **Valentin Vaalan** ohjaama elokuva, jonka käsikirjoitus perustuu Aleksis Kiven Nummisuutareihin, joka sai ensi-iltansa vuonna **1957**.

Elokuva oli Suomi-Filmin **ensimmäinen väri-elokuva**.

Näyttelijä **Martti Kuningas** muistetaan usein elokuvan Eskon roolista.

Omena putoaa on *Valentin Vaalan* ohjaama suomalainen mustavalkoinen elokuvakomedia vuodelta 1952.

Se perustuu Mika Waltarin samannimiseen näytelmään. Elokuva palkittiin viidellä Jussilla. Pääosia esittävät Toini Vartiainen ja Tauno Palo.

Elokuvan ensi-ilta oli 26. syyskuuta 1952.

Aikalaisarvioissa Vaalaa luonnehdittiin kansainvälisen tason ohjaajaksi, käsikirjoitusta pidettiin Waltarin parhaana ja erityisesti dialogia hyvin elokuvaan luontuvana.

Usko Kemppe teki elokuvaan käsikirjoituksen Mika Waltarin tekstin pohjalta, ja sävelsi sen musiikin.

Nuoruus vauhdissa on **Valentin Vaalan** ohjaama värielokuva vuodelta **1961**. Musiikkielokuvaksi luonnehditussa elokuvassa musiikin osuus on pienempi kuin lajityypissä yleensä.

Useat suomalaiset elokuvayhtiöt olivat tehneet menestyksekkäitä musiikkielokuvia, joten **Suomi-Filmi** ja ohjaaja **Vaala** halusivat lähteä samalle linjalle.

Luontevaa lopputulosta ei syntynyt, kun tekijät **Vaala** ja **Kemppi** olivat jo reippaasti keski-ikäisiä.

Iskelmien ja moottoriurheilun varaan rakennetun tarinan keskiössä on neljä nuorta kaupunkilaista kaupallisine, taiteellisine, romanttisine ja urheilullisine pyrkimyksineen.

Rami Sarmasto näyttelee kolmesta elokuvaroolistaan viimeisessä ennen traagista menehtymistään.

Neiti talonmies on mustavalkoinen suomalainen elokuva vuodelta 1955. Romanttisen komedian on ohjannut **William Markus**. Elokuva perustuu **Hilja Valtosen** romaaniin *Neiti talonmies* (1954).

Orvoksi jäänyt Irja (Nelly Lovén) joutuu lähtemään kotoaan. Hän työskentelee ensin opettajattaren kotiapulaisena, mutta työ on raskasta raatamista. Hän saa mukavamman paikan koulun talonmiehenä ja opiskelee samalla salaa. Rakkauskin astuu kuvaan.

Aikalaisarvioissa elokuva sai sekä kiitosta että moitteita. Sen valtosmainen räiskähtelevä sanavalmius ja iloisuus huomattiin, mutta toisaalta kielteistä arviota suunnattiin näyttelijävalintoihin ja todettiin, että käsikirjoitus olisi vaatinut karsintaa.

Nuori mylläri on **Valentin Vaalan** ohjaama suomalainen romanttinen komediaelokuva vuodelta **1958**. Se perustuu **Maiju Lassilan** näytelmään *Nuori mylläri* (1912).

Pääosia näyttelevät **Martti Kuningas** ja **Teija Sopanen**. Kuninkaan lauluosuudet esittää Olavi Virta. Mukana ovat myös **Helsingin Teatteriorkesteri**, **Trubaduurit-yhtye** ja **Metro-tytöt** sekä paljon nuoria teatterikoululaisia.

Elokuvasa kylään saapuu nuori mies, joka on nyt jo kuolleen aiemman myllärin avioton poika. Hän ryhtyy mylläriksi ja ihastuttaa kylän tyttöjä, mikä herättää katkeruutta kylän muissa nuorukaisissa. Mylläriin kohdistuu moralistista arvostelua, vaikka tämä tosiasia on rakastunut vain räätälin tyttäreeseen.

Elokuva on luonnehdittu jäykäksi ja teatterimaiseksi ja se on luokiteltu kuuluvaksi Vaalan huonoimpiin.